

Svar på høringsuttalelser, vilkårsrevisjon Guolas

NVE ber om TKPs kommentar til følgende tre innkomne høringsuttalelser tilknyttet revisjon av konsesjonsvilkår for Guolas kraftverk:

- Sametinget av 16.11.2018
- Sametinget av 20.11.2020
- Skarfvaggi reinbeitedistrikt v/adv. Jon-Andreas Lange av 24.9.2021 (inkludert en rekke foto).

Flere av spørsmålene som reises i høringsuttalelsene mener vi skal behandles av NVEs miljøtilsyn og blir mest å betrakte som «til orientering» for revisjonssaken. Vi svarer derfor i den grundighet vi forventer revisjonssaken har behov for og anmoder NVE om å komme tilbake til oss dersom det er behov for en mer presis uttalelse fra TKP.

Sametinget 16/11-18 vedr utredningsbehov i revisjonssaken

- Fiskeundersøkelser og tradisjonell kunnskap

Miljødirektoratet utstedte 14/6-2022 pålegg om fiskebiologiske undersøkelser i Kåfjordelva anadrom strekning. Pålegget innebærer en grundig kartlegging av bestandene og flaskehalsene i fiskeproduksjonen i henhold til miljødesignmetodikken. Vi vurderer at Miljødirektoratets pålegg svarer ut Sametingets ønsker mer eller mindre i sin helhet. Undersøkelsene vil bli gjort i 2023 og -24, rapporteres ut våren 2025.

Elvas betydning som kulturell møteplass er allerede omhandlet i fagrapport 2017/9 fra Miljøfaglig Utredning, vedlagt revisjonsdokumentet. Deres vurdering var at elvas betydning som møteplass henger sterkt sammen med fiskeforholdene. Vi støtter denne vurderingen og er usikker på hvordan vi eventuelt skulle adressere denne problemstillingen ytterligere uten at omfanget av utredningen vil komme ut av proporsjoner.

Vi opplever at tradisjonell kunnskap er vektet i en hensiktsmessig grad i undersøkelsene allerede. NINAs rapport drøfter bl.a. dette på side 11 og 12 hvor de eldre formelle fagutredninger blir sammenholdt med lokale muntlige kilder. NINA avslutter med å mer eller mindre se bort fra Sedgwick (1969) sine absolutte uttalelser om at vassdraget er verdiløst i fiskesammenheng og konkluderer heller med at vassdraget likevel har hatt en god bestand av sjørøye samt produksjon av laks og røye. Tyngre vektning av lokale muntlige kilder er samtidig utfordrende, all den tid begrepsforståelsen kan bidra til forvirring. Blant annet har sjørøya trolig vært omtalt lokalt som «laks». Vektningen av lokal kunnskap er derfor etter vår vurdering allerede på et fornuftig nivå.

- Reindrift

Egen utredning av reindrifftsforholdene i reguleringsanlegget er etter vår vurdering mindre relevant for revisjonsprosessen. Beitebeslagene og øvrige ulemper ved kraftutbyggingen er allerede blitt behandlet gjennom skjønnet. De mest aktuelle berøringspunktene mellom reindrifta og reguleringen ligger på daglig drift av reguleringsanlegget; dvs hvordan vi forholder oss til hverandre som naboer i det daglige. Det ivaretar vi best gjennom dialog partene imellom direkte og har ikke behov for noen særskilt utredning. Der det ellers skulle oppstå

uenigheter i daglig drift så har NVEs miljøtilsyn (Narvik) alle nødvendige hjemler til å mekle og pålegge konsesjonæren ny kurs. Også reindriftslovgivningen har tilsvarende meklingshjemler. Mer om dette i svar til reinbeitedistrikt 37s uttalelse under.

- Forvaltning av fjellvannene

IKGE ønsker at det inngås en avtale mellom Statskog, forskerinstitusjoner, konsesjonær og lokale interesser om forvaltningen av Guolasjavri og omkringliggende fjellvann. Vi ser ikke behovet for å inngå i en slik avtale, all den tid våre inngrep er begrenset til Guolasjavri og Statskogs grunn. Fjellvannene er uregulert og urørt og må forvaltes av grunneier uavhengig av reguleringen.

Sametinget 20/11-20 vedr isbryting i Kåfjorden

Plikten til å bryte is i Kåfjorden er hjemlet i skjønnets til Guolas kraftverk, ikke i konsesjonsvilkårene. Derav mener vi at problemstillingen ved isbryting ikke er relevant for saksbehandlingen i vilkårsrevisjonen, men må håndteres utenfor dette.

Vi mener for øvrig at plikten til å bryte is ligger der fremdeles, og den er delegert til Kåfjord kommune gjennom frivillig avtale. Dersom kommunen har brukt opp midlene fra 1992 så må ikke det brukes som et argument for at isbrytingen må opphøre.

Om det derimot etter en samlet vurdering ikke er behov for fortsatt isbryting så vil ikke TKP insistere på at brytingen likevel skal fortsette. Sametingets uttalelse kan kanskje indikere at dette ikke er tilfelle.

Dalan 24/9-21 vedr Skárfvággi reinbeitedistrikt

Fleire av punktene som Skárfvággi reinbeitedistrikt («D37») tar opp i sitt brev er relevant å få avklart for et godt naboskap mellom D37 og TKP, men ingen av disse punktene er aktuelt å regulere gjennom vilkårsrevisjonen. Disse avklaringene må derfor avklares ved siden av og uavhengig av revisjonssaken. Vi likevel knytte noen kommentarer til de forhold som tas opp:

1. Restriksjoner på drift av reguleringsanlegget

Vassdragslovgivningen og reindriftsloven gjelder parallelt og det er ikke slik at den ene loven har forrang foran den andre. De som har rettigheter i samme område har en gjensidig tilpasningsplikt. Det innebærer at både TKP og D37 på en lojal måte må ta hensyn til hverandres virksomhet.

Det er uten tvil behov for bedre dialog mellom TKP og D37 for å være oppmerksom på hverandres behov gjennom året. Vi har våre særegne behov og reindrifta har sine, men dette samkvemet løses best gjennom dialog. TKP har gjentatte ganger siden vinteren 2021 forsøkt å invitere D37 til slike dialogmøter, men uten å lykkes. Først nå, i august 2022 er det berammet et første møte. Vi har forhåpninger til at dette vil være nyttig for begge parter.

Dersom vi ikke oppnår et omforent årshjul på driftsplaner og vedlikeholdsarbeid gjennom dialog så må eventuelt NVE (som vår myndighet) og Statsforvalteren (som D37s myndighet) inkluderes i meklingsprosessen for å finne felles løsninger. Hjemlene om aktsomhet og tilpasning ligger allerede i lovverket. Uansett mener vi at reguleringen av forholdet mellom TKP og D37 er irrelevant for vilkårsrevisjonen, men må håndteres på et lavere nivå; aller helst uten å involvere forvaltningen. Dersom NVEs konsesjonsavdeling mot formodning er uenig i vårt standpunkt så ønsker vi å komme tilbake med ytterligere argumenter.

Det må ikke innføres noen restriksjoner på vedlikeholdet av reguleringsanlegget som fremprovoserer økte flomtap, svakere flomdempingsevne eller unødvendig nedetid på aggregatene. Statnett stiller også krav til at alle vedlikeholdsstanser skal planlegges i god tid og innmeldes allerede om høsten året forut. Dette for at alle

regionale/nasjonale revisjoner skal kunne samkjøres. Dersom vedlikeholdsrestriksjoner hjemles i vilkårssettet så innebærer det en urimelig og lite dynamisk begrensning for kraftverksdriften.

2. Driftshytte i Ørndalen

Saksbehandling av driftshyttene i Ørndalen håndteres mot NVEs miljøavdeling og kommenteres ikke ytterligere i denne saken her med mindre NVEs konsesjonsavdeling eksplisitt ønsker det. Driftshyttene er nødvendig for driften av reguleringsanlegget; både som planlagt overnatting for arbeiderne ved større arbeid på bekkeinntak og tilløpstunnel og som nødby for arbeiderne i forbindelse med kortvarig arbeid. I kraft av dette er de å betrakte som hjelpeanlegg for kraftverksdriften. Revidert vilkårssett må ikke avskjære regulanten fra muligheten til å bygge de nødvendige hjelpeanlegg; men denne vurderingen må foretas av NVEs miljøtilsyn fra sak til sak under saksbehandling av miljøplanen. NVEs saksbehandling vil da erstatte saksbehandling etter PBL.

3. Bommer på anleggsveien

Stengingen av anleggsveien til Ørndalen og Borsu (det vi kaller for «ATV-sporet») har medført konflikter da lokalbefolkningen har stor interesse for å bruke denne veien til utfart. Det er nødvendig at NVEs miljøtilsyn fatter beslutning om hvor bommen skal stå. Vi støtter imidlertid behovet for å stenge denne veien på et nærmere omforent sted. Vi er forpliktet til å holde våre veier åpne for allmennheten, men gradvis utover i villmarka blir veiene så spinkle at de er å betrakte som et ATV-spor. Vi mener da at det er riktig (og ansvarlig) av oss å merke «hit, men ikke lengre» og at videre ferdsel forbi bommen behøver tillatelse fra kommunen for motorferdsel i utmark. Presis hvor denne grensen skal gå er imidlertid en øvelse for forvaltningen, her er det mange interesser som må veies.

Behovet for stenging av hovedveien må også vurderes av forvaltninga. Reindriften ønsker veien stengt mens kommunen har stor interesse i å holde veien åpen for allmenn ferdsel. Før eventuelt vedtak om å stenge hovedveien må kommunen og øvrige interesser gis rikelig anledning til å uttale seg. TKP tar ikke standpunkt til dette p.t.

Med vennlig hilsen

Jostein Jerkø

Fagsjef vassdrag og miljø